

свідчать, що на основі отриманої інформації можна сформулювати ґрунтовні висновки щодо подальшої діяльності підприємства, що підтверджує можливість застосування такого програмного продукту на практиці з метою отримання підґрунтя для прийняття ефективних управлінських рішень щоб досягти бажаного рівня розвитку аналізованого підприємства.

Список використаних інформаційних джерел

1. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. Житомир: ПП «Рута», 2007. 704 с.

УДК 657.37:658.1(043.3)

Калабухова С.В.

*к. е. н., професор, професор кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна*

Ісай О.В.

*к. е. н., доцент, професор кафедри аудиту,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ, Україна*

РОЗКРИТТЯ АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВИТРАТИ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ

В інформаційній економіці теза про аналітичність облікової інформації для її користувачів набуває актуального значення. Від аналітичних можливостей облікової інформації суттєво залежать якість економічних рішень та економічна поведінка зацікавлених сторін бізнесу суб'єкта господарювання. Аналітична облікова інформація деталізує уявлення користувача фінансової звітності про причинно-наслідкові зв'язки у формуванні фінансових показників діяльності.

Оподаткування є важливим елементом формування фінансових відносин між державою і суб'єктами господарювання та суттєвим фактором, що впливає на результати господарської діяльності. Механізм податкової політики підприємства уможливорює максимізацію чистого прибутку при оптимальних параметрах податкового навантаження. Необхідність оцінки різними групами стейкхолдерів впливу системи оподаткування на фінансові результати суб'єктів господарювання зумовила появу податкового аналізу.

Огляд фахової літератури засвідчив, що загалом ключове завдання податкового аналізу зводиться до обґрунтування економічних рішень, спрямованих на оптимізацію податкових витрат з прибутку підприємства. Для розуміння

причинно-наслідкових зв'язків показників, що беруть участь у формуванні оптимального податкового навантаження підприємства, зовнішнім користувачам доречною є аналітична інформація про витрати з податку на прибуток.

У вітчизняній практиці у звіті про фінансові результати інформація про витрати з податку на прибуток розкривається одним рядком. Втім, МСБО 12 «Податки на прибуток» рекомендує розкривати детальну інформацію про основні компоненти податкових витрат [1, п.79]. Зокрема відзначається, що слід розкривати інформацію про сукупний поточний і відстрочений податок, роз'яснення взаємозв'язку між податковими витратами (доходом) та обліковим прибутком, суму відстрочених податкових активів і зобов'язань, що визнані в поданому звіті про фінансовий стан за кожний період [1, п.81].

Також МСБО 12 «Податки на прибуток» при розкритті інформації у фінансовій звітності рекомендує розраховувати середню ставку оподаткування як податкові витрати (дохід), поділені на обліковий прибуток [1, п.86]. Необхідно підкреслити, що на середню ставку оподаткування впливає відстрочений податок, що формується з показників відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань, які присутні в бухгалтерському балансі. Відстрочений податок на прибуток як перевищення суми відкладених податкових зобов'язань над сумою відстрочених податкових активів може бути охарактеризованим як своєрідне додаткове джерело фінансування діяльності підприємства.

З метою посилення аналітичності, а відтак й релевантності, інформації фінансової звітності для зовнішніх користувачів у частині податкової ефективності суб'єкта господарювання пропонується у Звіті про фінансові результати деталізувати інформацію про формування витрат (доходу) з податку на прибуток у такий спосіб (табл.1).

Як видно з табл.1, пропонується деталізувати інформацію про формування витрат з податку на прибуток через розкриття інформації про поточний податок на прибуток, сформований за правилами податкового обліку у податковій декларації, та інформації про зміну відстрочених податкових зобов'язань та відстрочених податкових активів, визначену за балансом, що дозволяє розрахувати відстрочений податок на прибуток. Також, оскільки для розуміння податкової ефективності суб'єкта господарювання переважно більшість зовнішніх користувачів фінансової звітності цікавить питання, за якою реальною ставкою був сплачений податок на прибуток підприємства за звітний період, окремим рядком пропонується наводити інформацію про середню ставку оподаткування, розраховану через співвідношення витрат з податку на прибуток до прибутку до оподаткування (облікового прибутку).

Таблиця 1

Розкриття інформації про формування витрат (доходу) з податку на прибуток у Звіті про фінансові результати

<i>Стаття</i>	<i>Код рядка</i>	<i>За звітний період</i>	<i>Методика розрахунку</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	
Фінансовий результат до оподаткування:			$p.2190 + p.2200 + p.2220 + p.2240 - p.2250 - p.2255 - p.2270$
прибуток	2290	12938	
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток, у тому числі:	2300	(1917)	$p.2301 + p.2302$
а) поточний податок на прибуток	2301	10042	дані податкового обліку
б) відстрочений податок на прибуток, у тому числі:	2302	(8125)	$p.2305 - p.2306$
- що відноситься до виникнення та сторнування тимчасових різниць	2303	(8072)	дані податкового обліку
- інші коригування	2304	(53)	
в) зміна відстрочених податкових зобов'язань за балансом	2305	(8125)	$p.1500_{(1)} - p.1500_{(0)}$
г) зміна відстрочених податкових активів за балансом	2306	0	$p.1045_{(1)} - p.1045_{(0)}$
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2310	0	x
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	11021	$p.2290 - p.2300 + p.2310$
збиток	2355		
<i>Середня ставка оподаткування, %</i>	2360	14,82	$p.2300 / p.2290 \times 100\%$

Джерело: власна розробка авторів

Список використаних інформаційних джерел

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 12 (МСБО 12) «Податки на прибуток»: Міжнародний документ IASB № 929-012 від 01.01.2012. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_012 (дата звернення 30.03.2020).
2. Калабухова С.В. Уніфікація аналітичних процедур в умовах стандартизації бухгалтерського обліку та аудиту: монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 431 с.
3. Isay O.V., Kalabukhova S.V. Balance sheet analytic possibilities. Independent auditor. 2015. №14 (IV). С.59-72.
4. Ісай О.В. Облікова інформація для прийняття рішень. Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування, аналізу і аудиту : зб. мат. Міжнар. наук. інтернет-конф., 17 листопада 2017 р. Київ: КНЕУ, 2017. С.17-19.